

Guernica konteksty

Niemiecki przewodnik po Expo 37 zawiera opis Guerniki:

„Pawilon czerwonej Hiszpanii, który otwarto niedawno, nie zawiera nic szczególnego. Widać różne freski – przynajmniej jeden z nich wydaje się przedstawiać majaczenie szaleńca. Mieszanina niezrozumiałych symboli i członków ludzkich; wydaje się, że to wszystko namalowało czteroletnie dziecko.”

Zadanie 1.

Przeczytaj uważnie cytaty umieszczone w tabeli, które opisują *Guernikę*.

Przyporządkuj hasła i wpisz je w puste miejsca do tabeli:

- ANTYCZNY DRAMAT -
- ŚREDNIOWIECZE -
- WZORCE KLASYCZNE -
- KUBIZM -
- POETYKA SURREALIZMU -

Londyński krytyk Herbert Read, porównując twórczość Picassa z Goyą, stwierdził:

„Picasso jest bardziej uniwersalny, jego symbole są bardziej potoczne, podobnie jak symbole Homera, Dantego, Cervantesa”.

Zaiste, czyż nie nazwiemy *Guerniki* dantejską sceną, czyż w postaci martwego wojownika nie widzimy homeryckiego heroizmu, czyż ten obraz nie ilustruje Cervantesowskiej jedności fantazji i realiów?”

„Symultaniczność miejsca, akcji, oko jako żarówka, byk i mebel wspierający się na wspólnej nodze ”.	
„Pudełkowa konstrukcja całości, geometryczność linii, kwadraty, trójkąty... z uproszczenia figur, zaznaczenie jedynie elementów istotnych i wyeliminowanie zbędnych, które przeładowałyby kompozycję nadmiarem szczegółów. Widać to na przykładzie włosów, które autor eksponuje bardzo oszczędnie, tylko tam, gdzie są mu niezbędne do celów kompozycyjnych jako odpowiednie plamy czerni i bieli”.	
„(...) rytmiczność linii porządkujących pozorny chaos <i>Guerniki</i> . Biegają one ukośnie od dolnych rogów aż do lampy, tworząc kompozycję piramidalną, ale także nasuwają skojarzenie z frontonem antycznym.”	
„Rytm pionowy pozwala wyraźnie oddzielić dwa skrzydła boczne. Na prawym – elementem samoistnym jest kobieta w płonącym domu, na lewym – kobieta z martwym dzieckiem oraz byk. Przy takim optycznym podziale obrazu byk wydaje się ochraniać zrozpaczoną matkę. Pionowy podział czyni z <i>Guerniki</i> tryptyk. A z kolei, czyż rozciągnięte ramiona martwego wojownika nie przywodzą na myśl ukrzyżowania? ”	
„Zapewne echem współpracy Picassa z baletem jest sceniczność <i>Guerniki</i> . Autor zachował (...) zasadę jedności miejsca, czasu i akcji. Wydarzenia przedstawione na płótnie dzieją się w tym samym momencie, pozostają we wzajemnym związku. Sugerująca deski sceniczne podłoga podkreśla jedność miejsca wydarzeń. Tło to jakby dekoracja teatralna. (...) ujęcie przestrzeni pozwoliło autorowi zlokalizować akcję w jednym miejscu, choć w istocie toczy się ona zarazem w zamkniętym pomieszczeniu i na zewnątrz.	

Zadanie 2.

Na wystawie i w przestrzeniach muzeum możesz odnaleźć style i nurty w sztuce, które są oznaczone hasłami w zadaniu. Dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Szereg, w którym uporządkowano chronologicznie style w dziejach kultury, to:

- A. romantyzm → gotyk → klasycyzm → surrealizm → kubizm
- B. gotyk → klasycyzm → romantyzm → kubizm → surrealizm
- C. klasycyzm → romantyzm → gotyk → kubizm → surrealizm
- D. kubizm → romantyzm → surrealizm → klasycyzm → gotyk

Zadanie 3.

Przyporządkuj każdemu opisanemu w tabeli zagadnieniu (1- 3) odpowiadający mu termin plastyczny oznaczony literami a- d i wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

1.	Odtwarzanie oryginalnego dzieła sztuki sposobem mechanicznym, co daje możliwość powielania.
2.	Powtórzenie mniej lub bardziej swobodnie interpretacji, jakiegoś dzieła sztuki przez samego autora.
3.	Przedmiot naśladowy w formie, materiale, technice lub stylu wytwór kultury materialnej, który przedstawia jakąś wartość artystyczną, naukową bądź handlową. Często podawany za oryginał.

a) kopia   b) replika   c) reprodukcja   d) falsyfikat

A. 1a, 2c, 3d   B. 1b, 2d, 3a   C. 1c, 2b, 3d   D. 1d, 2a, 3c

Zadanie 4.

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	Francisco Goya jest artystą żyjącym w XVII/ XVIII wieku, dlatego reprezentuje romantyzm.	P	F
2.	Pablo Picasso jest przedstawicielem abstrakcjonizmu.	P	F
3.	Salvador Dali jest przedstawicielem surrealizmu.	P	F

Zadanie 5.

Dokończ poniższą definicję, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

surrealizm (fr. surréalisme) lub nadrealizm – ruch literacki i artystyczny, którego teoretyczne podstawy związane są z osiągnięciami w dziedzinie psychologii podświadomości; prekursorskie wobec surrealizmu jest metafizyczne malarstwo G.de Chirico, a także nurt ...

A. abstrakcjonizmu   B. kubizmu   C. dadaizmu   D. ekspresjonizmu

Zadanie 6.

W oparciu o analizę obrazu otwierającego wystawę dokończ poniższe zdanie, wybierając właściwą odpowiedź spośród podanych.

Canaletto (Giovanni Antonio Canal) w wedyucie „Walka byków na Placu Świętego Marka” posłużył się odmianą perspektywy zbieżnej - z lotu ptaka. Ten rodzaj perspektywy wskazuje, że punkt zbiegu znajduje się:

- A. nisko, poniżej środka obserwowanego obiektu.   B. poza płaszczyznę obrazu.
C. z boku.   D. wysoko, nad obserwowanym obiektem.

Zadanie 7.

Oceń, czy rzeźba Salvadora Dalego „Minotaur” reprezentuje surrealizm?

Wybierz odpowiedź T (tak) lub N (nie) i jej uzasadnienie spośród A- C

T	ponieważ	A.	rzeźba w sposób realistyczny przedstawia bohatera z mitologii
		B.	przedstawia posąg bohatera mitologicznego
N		C.	rzeźba stanowi połączenie różnych elementów z pogranicza świata fantastyki i snów

1. TA   2. TB   3. TC
4. NA   5. NB   6. NC

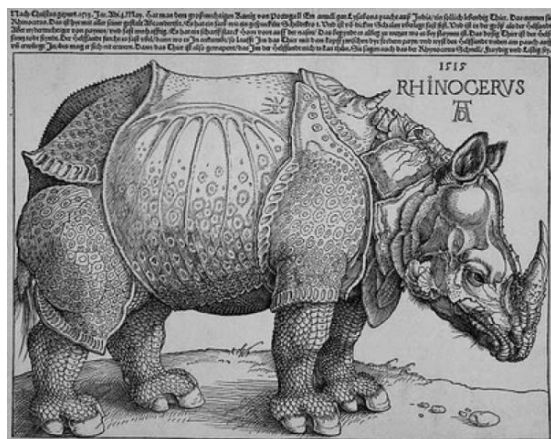

Salvador Dali
Minotaur / 1981 / Brąz / 77 x 30 cm
za: katalog z wrocławskiej wystawy

Zadanie 8.

Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe, czy fałszywe. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	Salvador Dali w rzeźbie „Nosorożec ubrany w koronki” inspirował się grafiką Albrechta Dürera	P	F
2.	Rzeźbę „Profil czasu” Salvadora Dalego można podziwiać we Wrocławiu	P	F
3.	Grafiki i ceramikę Pabla Picassa można obejrzeć we wrocławskim Muzeum Narodowym	P	F

Albrecht Dürer, Nosorożec, miedzioryt, 1515r.

Źródło: pl.wikipedia.org/wiki/Sky_Tower#media_viewer/Plik:SkyTower_-_SalvDali2.jpg
fot. Julo

***„Picasso przetarł drogę do
abstrakcjonizmu, ale sam nie
był abstrakcjonistą”***

Poeta Michel Leiris w prestiżowym czasopiśmie paryskiej awangardy „Cahiersd’art.”, w specjalnym numerze poświęconym Guernice (4 – 5, 1937):

„Świat zamieniony na pokój w hotelu – gdzie wszyscy gestykulując, czekamy, żeby zdechnąć – słońce zredukowane do rozmiarów żarówki elektrycznej, która nam świeci, dwa palce nad głową w skąpej intymności, koń, który się zwija w skurczach śmiertelnego strachu, jak Pegaz schwytany w morderczą pułapkę, byk – jedyny zwycięzca – który wiecznie uderza grotami rogów, konwulsyjne postacie, twardy stół, wrzeszczący ptak: na nic zda się szukanie słów, żeby próbować opisać ten czarny i biały diagram naszej katastrofy, życie, jakim żyjemy podobni do figur na szachownicy, do figur, gdyby one czuły zwracające się przeciwko nim ostre jak noże posunięcia, którymi kieruje tylko ochota partnerów i wiedziały, że ich bolesne drgawki nie zmieniają w niczym reguł tej dzikiej geometrii”.

Cytaty za: R. Dobrzyński, Zwycięstwa Guerniki, Wydawnictwa Radia i Telewizji, Warszawa 1988

Przygotowały: Elżbieta Kazańska
Ewa Obara-Grączewska